

Elektrisch Laden

Lokale besturen kunnen aan de slag met de nieuwe Leidraad Lokaal Laden. Daarin bundelt de Vlaamse overheid alle info over de uitrol van laadpalen. Om elektrische mobiliteit te stimuleren, introduceren steeds meer steden en gemeenten elektrische deelwagens.

Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken Lydia Peeters heeft duidelijke ambities rond laadinfrastructuur. Lokale besturen zijn daarin een essentiële partner. “We staan midden in een klimaattransitie. Daarom zetten we in op geen nieuwe fossiele brandstofwagens meer vanaf 2029 en is een versnelde uitrol van laadinfrastructuur noodzakelijk. Vlaanderen zal lokale besturen maximaal ondersteunen bij de uitrol van laadpunten op het publieke domein.”

‘Lokale besturen zorgen via uitrol van laadinfrastructuur mee voor gezondere lucht en minder CO₂’

interview

Wat is de rol van lokale besturen?

“Steden en gemeenten zijn belangrijke partners in de transitie naar zero-emissievoertuigen. De Vlaamse overheid ondersteunt hen daarin. Voor de uitrol van publieke laadpunten op het openbare domein zal de Vlaamse overheid de coördinatie en opvolging van de uitrol op zich nemen en zo de lokale overheden ondersteunen. Inwoners, bedrijven en organisaties kunnen binnenkort aanvragen indienen voor een laadpaal op openbaar domein, als ze op privéterrein geen laadmogelijkheden hebben. Per aanvraag bepaalt de wegbeheerder mee waar de laadinfrastructuur komt, in samenspraak met Fluvius en de laadpunctexploitant. Daarnaast kunnen gemeenten strategische locaties voorstellen voor laadpalen op openbaar domein, denk bijvoorbeeld aan laadlocaties op pleintjes in stadcentra of laadinfrastructuur op Hoppinpunten. Om lokale besturen te informeren en ondersteunen, is er nu de Leidraad Lokaal Laden (meer info op pg. 2). Vanuit hun kennis van de lokale situatie zijn zij ideaal geplaatst om bedrijven en inwoners aan te moedigen om laadpalen publiek of semipubliek open te stellen waar mogelijk.”

Is elektrisch rijden haalbaar en betaalbaar voor iedereen?

“Ik wil elektrisch rijden zo eenvoudig en comfortabel mogelijk maken. De Vlaamse overheid zal daarom de burger, bedrijven en lokale besturen informeren, via de website www.vlaanderen.be/milieuvriendelijke-voertuigen of via informatie- en communicatiecampagnes. Daarnaast voorzien we financiële voordelen, zoals een vrijstelling van de belasting op de inverkeerstelling (BIV) en de jaarlijkse verkeersbelasting. Voor bedrijven voorzien we projectsteun voor de installatie van publieke of semipublieke laadpalen op hun terrein. Voor mensen die geen eigen auto meer nodig hebben, ontwikkelen we de elektrische deelmobiliteit en andere elektrische voertuigen, zoals fietsen, speedpedelecs en bromfietsen, onder meer bij Hoppinpunten. En dan zijn er ook nog federale maatregelen om elektrisch rijden goedkoper te maken, zoals de fiscale aftrek voor de installatie van laadinfrastructuur, zowel voor bedrijven als particulieren.”

Waarom moet het zo snel gaan?

“De klimaatverandering gaat uitermate snel. Het recente VN-klimaatrapport is daarover heel duidelijk. Het is essentieel dat we samen werken aan de klimaatuitdagingen. Onder andere door over te schakelen naar zero-emissiewagens. Mobiliteit is verantwoordelijk voor

KABINET PEETERS

Lydia Peeters, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken: “Naast het stimuleren van de uitrol via projectoproepen, is ook een kader voor lokale besturen belangrijk. Dit is een ‘en-en-verhaal’ waarin bedrijven en lokale besturen samenwerken.”

21% van de CO₂-uitstoot in Vlaanderen. Het is mijn ambitie om samen met alle stakeholders dat cijfer te reduceren. Een versnelde uitrol van laadinfrastructuur is daarin essentieel, vandaar de diverse projectoproepen vorig jaar. Het grootste deel van de laadinfrastructuur zal bestaan uit private laders bij de mensen thuis of op het werk, maar er is ook nood aan publiek toegankelijke laadpunten op het openbare of private domein. Waar het kan, zal het laden met normale laders gebeuren. Waar het moet, bijvoorbeeld langs grote verkeersassen, laten we (ultra)snelladers plaatsen.”

Over welke evolutie bent u het meest tevreden?

“De massale reactie op de projectoproepen zorgt ervoor dat we een versnelling hoger kunnen schakelen. Als er straks in Vlaanderen overal voldoende toegankelijke laadinfrastructuur is, dan zorgt dit voor vertrouwen en gaat de transitie vlot verlopen. Ik ben de bedrijven die investeren in laadinfrastructuur dankbaar. Zij vormen een cruciale schakel in het vergroenen van het wagenpark. De lokale besturen zijn nu mee aan zet. Zij bepalen mee waar laadpunten komen. Ik heb er het volle vertrouwen in dat zij mee op de kar springen.”

Ga aan de slag met de Leidraad Lokaal Laden

De Leidraad Lokaal Laden is een startersgids die alle steden en gemeenten over de uitrol van laadinfrastructuur en hun rol hierin informeert. In mei volgt de gids over de omschakeling naar elektrische voertuigen.

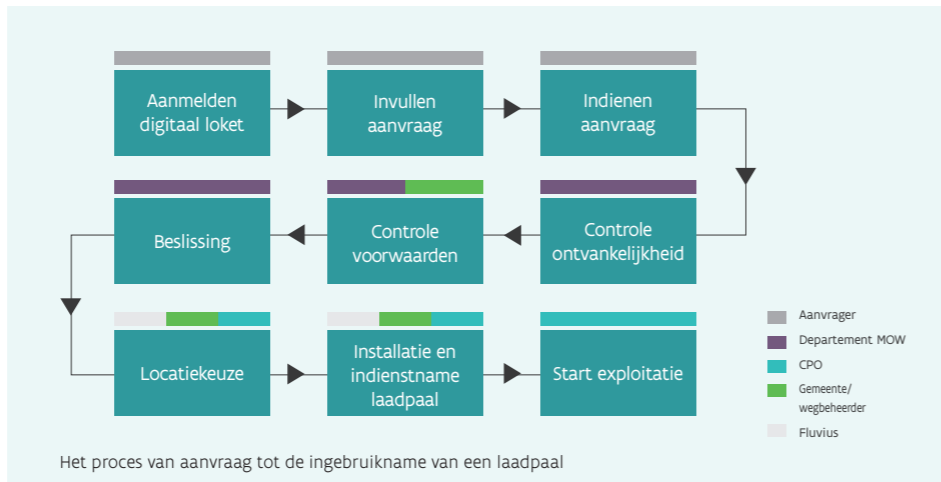
Concessies laadinfrastructuur

Concreet zal het Departement MOW voor de ondersteuning van de uitrol van publieke laadpunten op het openbare domein concessies in de markt zetten. Die hebben betrekking op de publieke laadpunten met een normaal vermogen op het openbare domein. Deze publieke laadpunten zijn in eerste instantie bedoeld voor mensen die thuis of op het werk geen laadinfrastructuur kunnen plaatsen. Ook bezoekers of pendelaars kunnen er occasioneel laden. Met de concessie wordt telkens één laadpuntexploitant gezocht, die binnen een bepaalde regio gedurende 2 jaar voor eigen rekening deze laadpunten op vraag zal plaatsen. De exploitatietermijn ligt tussen 10 en 12 jaar. De plaatsing en het beheer van deze laadpunten vallen onder de concessieovereenkomst waarin de gemeenten niet moeten bijdragen. De gemeenten wordt gevraagd de geschikte locaties in kaart te brengen en worden betrokken bij de installatie op hun domein en de inrichting van parkeervak(ken).

Mechanismen voor uitrol laadpalen

Om de vraag naar laadpalen in kaart te brengen, zullen drie uitrolmechanismen worden gebruikt:

- **Paal volgt Wagen: uitrol van vraaggestuurde laadpalen**

E-rijders kunnen onder bepaalde voorwaarden een laadpaal op het openbare domein aanvragen via een digitaal loket, dat het Departement MOW bij de start van de uitrol zal opzetten.

- **Paal volgt Paal: uitrol van datagestuurde laadpalen**
Indien blijkt dat er een bepaalde bezetting of verzadiging van een laadpaal is, kan er een extra laadpaal in de nabijheid komen. Bestaande laadpalen worden via data-analyses van de laaddata gemonitord.
- **Uitrol van laadpalen op strategische locaties**
Lokale overheden kunnen los van bovenstaande mechanismen op een proactieve

manier strategische locaties, waar publieke laadpalen wenselijk zijn, doorgeven aan het Departement MOW. Publieke laadpalen die steden en gemeenten via dit mechanisme op één of meerdere Hoppinpunten voorzien, vallen ook onder dit type locaties en worden binnen de concessie gerealiseerd.

Ontdek de leidraad op de nieuwe website

www.vlaanderen.be/milieuvriendelijke-voertuigen

Oud-Turnhout deelt elektrische dienstvoertuigen met burgers

“Het loont om je als lokaal bestuur te laten begeleiden bij de uitrol”

STEF VANHERCK

Sinds juli 2021 deelt Oud-Turnhout twee van zijn elektrische dienstvoertuigen met de inwoners, die sinds december 2021 kunnen gebruiken van vier nieuwe publieke laadpalen. Stef Vanherck, stafmedewerker in Oud-Turnhout: “Door het aanbod te creëren, hopen we dat de vraag zal volgen.”

Wat was de aanleiding om elektrische deelwagens uit te rollen?

“Ons project is vanuit het bestuur ontstaan. Sinds enkele jaren hebben we geen duurzaamheidsambtenaar meer, maar werd duurzaamheid als vast item in elke dienst geïncorporeerd. Toen

een gedeelte van ons wagenpark twee jaar geleden aan vernieuwing toe was, hebben we vanuit die duurzaamheidsgedachte gekozen voor elektrische modellen. Twee daarvan zouden we met een deel van onze burgers. Door in te zetten op het aanbod, willen we onze burgers sensibiliseren en hopen we zo dat de vraag zal volgen.”

Vinden burgers makkelijk hun weg naar de deelwagens en laadpalen?

“We hebben daarvoor de twee deelwagens goed in het zicht op het gemeenteplein geplaatst. De leverancier laat ons weten tevreden te zijn over het gebruik van de burger. Vooral de laadpaal

aan de sporthal is populair, omdat burgers hun wagen kunnen inpluggen tijdens het sporten.”

Welke tips hebben jullie voor andere lokale besturen voor de uitrol van elektrische deelwagens?

“De opdracht is niet eenvoudig, maar laat je hierdoor niet afschrikken! Het loont om je als lokaal bestuur te laten begeleiden bij de uitrol. Collega's kunnen zich verder laten inspireren door onze bestekken, die ze kunnen raadplegen via het softwarepakket voor overheidsopdrachten (3P).”

Hoe maak je van autodelen een succes?

BRAM SEEUWS

“Lokale besturen zijn niet alleen facilitator, maar ook communicator van autodelen.”

“Steeds meer steden en gemeenten rollen deelwagens uit voor hun inwoners. Momenteel is al 26 % daarvan elektrisch. Dat is gigantisch in vergelijking met de particuliere wagens, waarvan maar 1% elektrisch is”, zegt Bram Seeuws, beleidscoördinator bij Autodelen.net, het verbindend netwerk van gedeelde mobiliteit in Vlaanderen en Brussel.

Hoe kunnen lokale overheden deelwagens uitrollen?

“Ofwel is de autodeelaanbieder eigenaar van de deelwagens, wat het vaakst voorkomt, ofwel is het stads- of gemeentebestuur dat, wat vandaag minder voorkomt. Een derde manier is om als lokale overheid een abonnement af te sluiten met één of meerdere autodeelaanbieders die al een autodeelsysteem hebben uitgerold. Dat is enkel mogelijk in steden waar autodeelaanbieders al actief zijn en een voldoende dekkinggraad hebben.”

Waarmee houden lokale besturen het best rekening bij de uitrol?

“Om van autodelen een succesverhaal te maken,

is het noodzakelijk om in te zetten op drie pijlers: aanbod, vraag en randfactoren. Deelwagens zonder gebruikers zullen niet renderen, gebruikers zonder deelwagens kunnen niet starten en autodelen introduceren zonder bijvoorbeeld een aangepast parkeerbeleid, is evenmin optimaal.”

Waarvoor kunnen lokale besturen bij Autodelen.net terecht?

“Lokale besturen zijn niet alleen facilitator, maar ook communicator van autodelen. Autodelen.net voorziet ondersteuningstrajecten op maat. We geven communicatieadvies, schrijven mee aan autodeelactieplannen en geven uitleg over autodelen voor het gemeentebestuur. Daarnaast leiden we lokale ambassadeurs op, die medeburgers warm maken voor het concept autodelen. Het Lokaal Energie- en Klimaatpact (LEKP) dat bijna alle gemeenten hebben ondertekend, heeft de ambitie om 13.200 extra koolstofvrije deelwagens tegen 2030 uit te rollen. Met onze gids ‘Inzetten op koolstofvrije deelmobiliteit dankzij het LEKP’ willen we lokale besturen inspireren met concrete deelwagentrajecten en kostenramingen.”

Bonheiden verving dienstvoertuigen door drie elektrische deelwagens

Op het dak van het gemeentehuis en de bibliotheek van Bonheiden liggen zonnepanelen, die stroom voorzien voor drie slimme laadpalen en dus ook voor de drie elektrische deelwagens die eraan gelinkt zijn. Thomas Pluymers, duurzaamheidsambtenaar in Bonheiden: “Omdat onze dienstwagens het grootste deel van de tijd stilstaan, ontstond het idee om autodelen in onze gemeente te lanceren.”

Wat was de aanleiding om elektrische deelwagens te introduceren?

“Midden 2018 hebben we drie sterk verouderde dienstvoertuigen vervangen door elektrische deelvoertuigen. Omdat onze dienstwagens het grootste deel van de tijd stilstaan, ontstond het

idee om autodelen in onze gemeente te lanceren. Met de inbreng van onze eigen kilometers van onze dienstverplaatsingen werden we als kleine gemeente voor autodeelaanbieders toch een interessante case.”

Jullie laadpalen zijn ‘slim’. Wat houdt dat in?

“De laadpunten zijn voorzien van een slimme sturing die de opgewekte zonnestroom zo optimaal mogelijk inzet. Een van de laadpalen is bovendien bidirectioneel, de eerste in Vlaanderen. Die laadpaal werkt dus in twee richtingen: hij geeft niet enkel stroom aan de voertuigen, hij kan die ook terughalen en op het net van ons gemeentehuis overbrengen.”

Welke tips hebben jullie voor lokale besturen die elektrische deelwagens willen introduceren?

“Het is belangrijk om de wagens de hele dag en niet enkel na de werkuren en in het weekend beschikbaar te stellen. Om mensen aan te moedigen hun eigen of tweede wagen weg te doen, wat het uiteindelijke doel is van autodelen, moet

THOMAS PLUYMERS

“Inwoners die hun nummerplaat inleveren en instappen in het autodeelnetwerk, krijgen een premie.”

het aanbod voldoende groot zijn. Lokale besturen kunnen ook samenwerken met coöperaties, waarmee zowel onze deelwagens als onze zonnepanelen werden gefinancierd om zo direct burgers bij autodelen te betrekken. Inwoners die hun nummerplaat inleveren en instappen in het autodeelnetwerk, geven wij bovendien een premie van 250 euro, die het aandeel van de autodeelcoöperatie volledig dekt.”

Nieuwe richtdatum lancering basisbereikbaarheid: juli 2023

Lydia Peeters, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, heeft de nieuwe richtdatum voor de lanceering van Basisbereikbaarheid bekendgemaakt. Lydia Peeters: "We mikken op 1 juli 2023. Er moet nog veel werk verricht worden. Samen met de lokale besturen werken we volop verder aan de voorbereiding."

Basisbereikbaarheid is de nieuwe mobiliteitsvisie waarmee Vlaanderen inzet op een efficiënter, duurzamer en flexibeler openbaar vervoer. Centraal in die mobiliteitswitch staat combimobiliteit: het combineren van verschillende vervoermiddelen om vlot je bestemming te bereiken.

Burgers met vragen kunnen voor meer info terecht op www.mobiliteitsswitch.be. Je vindt er info over combimobiliteit, het nieuwe net van De Lijn, flexvervoer en het nieuwe mobiliteitsmerk Hoppin.

Mobiliteitsprofessionals vinden beleidsinfo en o.a. de communicatietoolbox over basisbereikbaarheid op www.vlaanderen.be/basisbereikbaarheid.

Vraag subsidies aan voor verkeersveilige schoolroutes

Het Departement Mobiliteit en Openbare Werken roept lokale besturen op om verder werk te maken van het verhogen van de verkeersveiligheid op schoolroutes. Steden en gemeenten kunnen tot 31 oktober 2022 subsidies aanvragen voor projecten op gemeentewegen. Zo kunnen ze zwakke schakels op die routes wegwerken en woon-schoolverplaatsingen veiliger maken. Deze subsidie beoogt voldoende en verkeersveilige signalisatie en infrastructuur voor de jongste weggebruikers onder ons en focust daarom op actieve weggebruikers. Voor elke euro die de stad of gemeente investeert, wordt er een euro naast gelegd. Zo kan de financiële bijdrage van het departement tot € 100.000 bedragen per schoolroute. Elke stad of gemeente kan, afhankelijk van het aantal aangevraagde schoolroutes in 2021 en van het aantal schoolvestigingsplaatsen op het grondgebied, subsidies voor meerdere schoolroutes aanvragen. De uitvoeringstermijn van de gesubsidieerde projecten is maximaal 12 maanden.

<https://www.vlaanderen.be/subsidies-aan-gemeenten-voor-het-verbeteren-van-de-verkeersveiligheid-van-schoolroutes-op-gemeentewegen>

Lancering IRGN

Vanaf deze maand is de eerste versie van Interactieve Reglementen Gelinkt Notuleren (IRGN) voor alle lokale besturen beschikbaar. IRGN vervangt de Interactieve Reglementen Generator (IRG), de huidige toepassing voor het aanmaken van aanvullende en tijdelijke reglementen op het wegverkeer. De nieuwe toepassing IRGN omvat enerzijds een beheerdersmodule (centraal en open register van verkeersstekens en -maatregelen) die het Departement MOW en het Agentschap Wegen en Verkeer onderhouden. Deze beheerdersmodule zal op termijn gebruikt kunnen worden als bron voor andere mobiliteitstoepassingen, bijvoorbeeld als bordenbibliotheek voor de toepassing Verkeersborden. Vlaanderen. Anderzijds is er een frontoffice-applicatie voor de lokale besturen op basis van de Gelinkt Notuleren-toepassing van het Agentschap Binnenlands Bestuur (ABB). De redactionele ondersteuning, zoals die bestond bij IRG, blijft. Gebruikers kunnen verkeersmaatregelen 'plukken' en invoegen vanuit het register.

<https://lokaalbestuur.vlaanderen.be/lokaal-besluiten-als-gelinkte-open-data/gelinkte-mobiliteit-aanvullende-wegreglementen>

Schrijf je in voor het coachingtraject 'Masterplan Toegankelijke Haltes'

Wil jouw stad of gemeente werk maken van toegankelijke haltes voor het openbaar vervoer? Schrijf je dan in voor het coachingtraject 'Masterplan Toegankelijke Haltes'. Tijdens het traject word je ondersteund bij de opmaak van een actieplan voor toegankelijke haltes door Inter, het Agentschap Toegankelijk Vlaanderen. Daarbovenop krijgen lokale besturen kennis en inspiratie aangereikt en is er een netwerkmoment met de andere gemeenten die gecoacht worden. Jaarlijks komen slechts 30 gemeenten in aanmerking voor het traject.

Schrijf je voor 31 maart 2022 in via www.vvsg.be/nieuws/hoort-uw-gemeente-bij-de-nieuwe-lichting-schrijf-uw-gemeente-vandaag-nog-in-voor-het-coachingtraject-masterplan-toegankelijke-haltes.

Schrijf je in voor de Mobiliteitsacademie van De Lijn

Mee zijn met de mobiliteitsuitdagingen van vandaag en morgen? Zelf een netwerk uittekenen, zelf achter het stuur van een bus plaatsnemen? Dat doe je in de Mobiliteitsacademie van De Lijn. In gratis sessies werken we daar samen aan een betere mobiliteit – met andere experts, zowel van steden en gemeenten als van De Lijn. Er zijn sessies over elektrische bussen, doorstroming en netwerkopbouw. De sessies vinden plaats in Antwerpen, Brugge, Gent, Hasselt en Leuven. In een extra online sessie krijg je bovendien een blik achter de schermen van de mobiliteitstool van De Lijn.

delijn.be/mobiliteitsacademie

Stel je kandidaat voor het inspraaktraject Jonge Wegweters

Het inspraaktraject Jonge Wegweters, een project van Bataljong en Kind & Samenleving in samenwerking

met Vlaanderen, geeft lokale besturen meer zicht op de mobiliteitservaringen van jongeren. Via een toolbox kunnen jongeren hun mobiliteitsbeleving en verplaatsingen in kaart brengen en beleidsaanbevelingen formuleren. Voor jaargang 3 worden kandidaten voor twee proeftuinen gezocht. Stel je als lokaal bestuur samen met de jeugdraad (of een ander lokaal inspraakorgaan voor jongeren) voor 1 mei 2022 kandidaat. Met wat geluk worden jullie geselecteerd om dit najaar met Jonge Wegweters aan de slag te gaan!

Schrijf je in op <https://bataljong.be/boost-je-kennis/mobiliteit-door-de-ogen-van-kinderen-en-jongeren/autonome-mobiliteit/actieprogramma>

Agenda

maart

- 24 Aanpak verkeersonveilige situaties (AVOS)
- 29 Kwaliteitstoets van ontwerpplannen voor alle weggebruikers

april

- 4-7 Belgisch Wegencongres
- 20 Veilig naar school
- 21, 28 Basisprincipes van de Verkeerskunde (online)
- 26 Congres Publieke Ruimte
- 28 Opstellen advies bij wegenwerken en evenementen

Zie ook de agenda op www.mobielvlaanderen.be/overheden.

Mobiliteitsbrief is er ook als e-zine. Abonnees op het e-zine krijgen de Mobiliteitsbrief digitaal in hun persoonlijke mailbox. Je vindt alle mobiliteitsbrieven terug en meer informatie over het lokaal mobiliteitsbeleid via [Mobiliteitsbrief | Vlaanderen.be](http://Mobiliteitsbrief.Vlaanderen.be). Voor suggesties en vragen over deze publicatie of je abonnement kan je mailen naar info@mobiliteitsbrief.be, waar je ook kan in- en uitschrijven.

Redactie: Departement MOW – Vormgeving: RCA